

V Bruseli 16. mája 2022
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8718/22
Predmet:	Závery Rady o strategickom prístupe EÚ k podpore odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie bývalých bojovníkov (DDR)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o strategickom prístupe EÚ k podpore odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie bývalých bojovníkov (DDR), ktoré Rada schválila na zasadnutí 16. mája 2022.

**Závery Rady o strategickom prístupe EÚ k podpore odzbrojenia,
demobilizácie a reintegrácie bývalých bojovníkov (DDR)**

1. Pripomínajúc ambície stanovené v Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ, záveroch Rady o integrovanom prístupe EÚ k vonkajším konfliktom a krízam a k bezpečnosti a obrane, ako aj Strategickom kompase, Rada schvaľuje spoločné oznámenie s názvom „Strategický prístup EÚ k podpore odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie bývalých bojovníkov (DDR)“, ktorým sa aktualizuje koncepcia na podporu DDR z roku 2006.
2. Rada berie na vedomie, že DDR označuje dobrovoľný proces, prostredníctvom ktorého príslušníci a príslušníčky a spoločníci a spoločníčky ozbrojených síl zložia zbrane, odtrhnú sa od štruktúr velenia a riadenia, vrátia sa do civilného života a udržateľne sa opätovne začlenia do miestnych komunít. Procesy DDR na vnútroštátnej a miestnej úrovni, ktoré sú zamerané na ľudí a prispôbené konkrétnemu kontextu, majú politickú povahu a predstavujú ústrednú zložku prechodov od ozbrojeného konfliktu k politickej angažovanosti a inkluzívnej správe vecí verejných v blízkom susedstve EÚ aj mimo neho a prispievajú k stabilizácii, udržateľnému mieru a rozvoju.

3. Rada uznáva, že procesy DDR sú rôznorodé a často si vyžadujú podporu vo všetkých fázach cyklu konfliktu. Pokiaľ ide o podporu bývalých bojovníkov, ich spoločníkov a komunít, do ktorých sa opätovne začleňujú, mala by sa pri riešení ich sociálnych a psychosociálnych, hospodárskych, politických, právnych, bezpečnostných a zdravotných potrieb riadiť politikou, vnímavo reagovať na konflikt a zakladať sa na právach. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva, plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a uplatňovať výsledky konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa mieni naďalej angažovať v otázke sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv. Vzhľadom na uvedené EÚ potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na plnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násilia. EÚ ďalej zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a cenovo dostupným komplexným informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a vzdelávaní v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy, ako aj k zdravotnej starostlivosti.
4. Rada si naďalej uvedomuje rôzne, osobitné a nehomogénne potreby mužov, žien, chlapcov a dievčat rôzneho veku vrátane osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským, jazykovým a politickým menšinám a pôvodnému obyvateľstvu, ako sa uvádza v Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva (UNDRIP), ako aj význam ich plnej, rovnocennej a zmysluplnej účasti na procesoch DDR. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa v angažovanosti v oblasti DDR, ako aj v rámci kritérií oprávnenosti, zohľadňoval vek a pohlavie.

5. Rada uznáva, že k trvalej politickej zodpovednosti všetkých zúčastnených aktérov môže prispieť začlenenie podpory procesov DDR a ich zložiek do vnútroštátnych stratégií. Rada zdôrazňuje dôležité väzby medzi procesmi DDR a inými procesmi, ktorými sa podporuje stabilizácia a prechod od násilného konfliktu k udržateľnému mieru, pričom berie na vedomie vzájomnú prepojenosť súvisiacich výziev a ich rodových vplyvov. V tejto súvislosti sú dôležité iniciatívy na podporu: mediácie, správy a reformy sektora bezpečnosti, spravodlivosti v prechodnom období, zníženia násilia na úrovni komunít; predchádzania radikalizácii, násilnému extrémizmu a sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu; ochrany detí postihnutých konfliktom; boja proti nezákonnému využívaniu prírodných zdrojov a organizovanej trestnej činnosti vrátane obchodovania s ľuďmi; ochrany a zachovania kultúrneho dedičstva a riadenia pohybov zbraní a munície.
6. Rada zdôrazňuje, že pri využívaní celého súboru nástrojov integrovaného prístupu EÚ je dôležité koordinovať rýchle opatrenia a strednodobé i dlhodobé záväzky a vychádzať pri tom zo spoločných koordinovaných posúdení a analýzy konfliktu a kontextu. Rada v tejto súvislosti víta príspevky k procesom DDR, napr. prostredníctvom iniciatív predchádzania konfliktom, budovania mieru a mediácie vrátane miestnych iniciatív a iniciatív vedených komunitou, budovania kapacít, dlhodobej rozvojovej pomoci a podpory alternatívneho živobytia, ktoré sú financované v rámci NDICI – Globálna Európa. EÚ by mohla prispieť k DDR aj prostredníctvom vojenských a civilných misií a operácií v rámci SBOP, a to v súlade s paktom o civilnej SBOP.

7. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby angažovanosť v oblasti DDR bola realistická, flexibilná, vnímavá voči konfliktom a aby zohľadňovala vek a pohlavie, pričom by sa mala riadiť zásadami stanovenými v spoločnom oznámení a byť v súlade s programami zameranými na ženy, mier a bezpečnosť, na mládež, mier a bezpečnosť a na deti v ozbrojených konfliktoch, ako aj s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv, medzinárodným humanitárnym právom a medzinárodným trestným právom. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje ústredný význam bezpodmienečnej a okamžitej ochrany, prepustenia a reintegrácie detí spojených s ozbrojenými silami a skupinami, a to za každých okolností a v súlade s medzinárodnými normami v oblasti práv detí a programom EÚ v oblasti detí v ozbrojených konfliktoch spolu s jeho osobitnými usmerneniami. Rada okrem toho berie na vedomie osobitné potreby, príležitosti a očakávania mladých mužov a žien v kontexte DDR a zdôrazňuje, že je dôležité sa nimi v rámci procesov DDR zaoberať prostredníctvom aktívnej konzultácie, zapojenia a účasti a zaväzuje sa uplatňovať hľadisko mládeže v procesoch DDR v súlade so závermi Rady o mládeži v rámci vonkajšej činnosti z roku 2020.
8. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ a členské štáty podporovali procesy DDR v úzkej spolupráci a koordinácii s partnermi, a to aj v teréne. V tejto súvislosti majú kľúčový význam Organizácia Spojených národov, Svetová banka, Africká únia a iné medzinárodné alebo regionálne organizácie s náležitým ohľadom na inštitucionálny rámec EÚ, orgány hostiteľského štátu, aktérov zo susediacich oblastí a regionálnych aktérov a tretie štáty, ktoré majú rovnaké hodnoty a ciele ako EÚ, ako aj občianska spoločnosť vrátane mládežníckych organizácií. Rada tiež nabáda Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Európsku komisiu, aby vychádzali zo zlučiteľnosti záväzkov EÚ v oblasti DDR s integrovanými normami OSN pre oblasť DDR (IDDRS). Rada ďalej zdôrazňuje, že je potrebné posilniť a sprístupniť potrebné odborné znalosti v útvaroch ESVČ a Komisie, v delegáciách EÚ a v misiách a operáciách SBOP, tak ako v kontexte mediácie a vyjednávania, a to prostredníctvom vhodných opatrení v oblasti odbornej prípravy a zvyšovania informovanosti.
9. Rada vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Komisiu, aby v úzkej koordinácii s členskými štátmi:

- zabezpečili vykonávanie spoločného oznámenia s cieľom využiť plný potenciál angažovanosti EÚ v oblasti DDR a začleniť ju do širšieho kontextu celkovej spolupráce EÚ s partnerskými krajinami a regiónmi vrátane partnerstiev a politických dialógov, a to v súlade s integrovaným prístupom EÚ k vonkajším konfliktom a krízam;
- poskytovali finančné zdroje a personál na podporu DDR, najmä vyčlenením dostatočných finančných prostriedkov v rámci NDICI – Globálna Európa;
- umožnili získavanie skúseností, a to aj od implementujúcich partnerov, orgánov hostiteľského štátu a občianskej spoločnosti, a pripomína, že je potrebné pravidelne monitorovať a hodnotiť vykonávanie aktivít EÚ v oblasti DDR a vyvodiť z nich ponaučenia;
- posilnili koordináciu, spoluprácu a partnerstvá v oblasti DDR s OSN, medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, darcovskými partnermi a občianskou spoločnosťou;
- podporovali účinnosť procesov DDR ako súčasti prechodov od násilného konfliktu k stabilite a udržateľnému mieru.
